

ترکیب هیئت هفت نفره:

این هیئت تشکیل می‌شود از نمایندگان زیر:

- ۱ - دو نفر نماینده وزارت کشاورزی.
 - ۲ - یک نفر نماینده وزیر کشور یا استاندار محل.
 - ۳ - یک نفر نماینده جهاد سازندگی.
 - ۴ - یک نفر نماینده حاکم شرع و ولی امر.
 - ۵ - دو نفر نماینده مردم ده به تأیید نماینده حاکم شرع.
- وظایف هیئت هفت نفره:

۱ - حل و فصل قضایای مورد نزاع مربوط به اجرای این قانون (در موارد اعمال ولایت صرفاً نظر نماینده حاکم شرع معتبر است).

۲ - واگذاری زمین با توجه به مواد این لایحه.

۳ - تشخیص صلاحیت و میزان استفاده از وام و امکانات کشاورزی در طول اجرای این قانون.

ماده ۶ - ضوابط واگذاری زمین

- ۱ - در واگذاری زمین، به روستاییان بدون زمین یا کم‌زمین و فارغ‌التحصیلان کشاورزی و افراد علاقه‌مند به کار کشاورزی به ترتیب اولویت داده می‌شود.
- ۲ - واگذاری بهره‌برداری از زمین برای مدت معین (چند سال) با توجه به شرایط خاص منطقه است و در صورت عملکرد مطلوب واگذاری زمین تمدید می‌شود.
- ۳ - واگذاری زمین می‌تواند به صورت شرکت و تعاونی یا فردی باشد و تشخیص آن با هیئت هفت نفری است.
- ۴ - زمین بدون عذر موجه نباید معطل بماند.
- ۵ - باید عملکرد روی زمین به گونه‌ای باشد که موجب اتلاف زمین نشود.
- ۶ - زمین‌های واگذاری قابل انتقال نمی‌باشد، مگر با اجازه دولت و رعایت میزان مندرج در ماده ۴ در مورد انتقال گیرنده.
- ۷ - کشت روی زمین‌ها باید با توجه به نیاز جامعه باشد.

◀ از آیین‌نامه اجرایی «لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۹/۱/۲۶» مصوب ۱۳۵۹/۲/۳۱

مبحث دوم - انواع اراضی قابل واگذاری

بخش الف:

ماده ۲ - کلیه اراضی که در اختیار دولت جمهوری اسلامی ایران می‌باشد و نیز اراضی منابع طبیعی با رعایت کلیه ضوابط مربوطه قابل واگذاری به واجدین شرایط می‌باشد مگر در موارد زیر که واگذاری آن‌ها مطلقاً ممنوع است:

الف - جنگل‌ها و بیشه‌های طبیعی.

ب- مراتع عمومی از حریم روستاها که به تشخیص هیئت هفت نفره جهت تعلیف احشام ضروری است.

ج- نهالستان عمومی.

د- پارک‌های جنگلی و جنگل‌های دست‌کاشت عمومی.

ه- حریم قانونی تأسیسات دولتی.

و- راه‌های مسیر کوچ ایل‌نشین‌ها و حریم مربوط به آن‌ها.

تبصره ۱ - ستاد مرکزی واگذاری زمین پس از تصویب این آیین‌نامه به‌وسیله وزارت کشاورزی و عمران روستایی با کلیه وزارتخانه‌ها و ادارات و سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی تماس و مذاکره و تکلیف اراضی را که در اختیار آن‌ها می‌باشد معین و آن قسمت از اراضی که مورد نیاز آن‌ها نمی‌باشد به‌وسیله هیئت هفت نفره مذکور در ماده (۱۰) به واجدین شرایط واگذار می‌نماید.

تبصره ۲ - وزارت کشاورزی و عمران روستایی باید کلیه قراردادهای طویل‌المدت را که با اشخاص (اعم از حقیقی و یا حقوقی) منعقد نموده مورد رسیدگی قرار داده و در صورتی که در اجرای قرارداد تعلل و یا مسامحه و یا تأخیر و یا تخلف شده باشد با تفویض مهلت برداشت محصول موجود بر روی زمین و انقضای آن قرارداد را برای بقیه مدت ملغی نماید و در غیراین صورت و مقرون به صرفه و صلاح بودن تا پایان مدت، قرارداد معتبر خواهد بود.

ماده ۳۱ - به‌منظور کمک به توسعه و ایجاد مؤسسات دامداری و پرورش طیور و آبزیان و واحدهای وابسته به آن‌ها، وزارت کشاورزی و عمران روستایی مجاز است طرح‌های اشخاص حقیقی یا حقوقی ایرانی را مورد بررسی قرار دهد و در صورت تصویب رأساً نسبت به واگذاری اراضی متناسب با طرح مصوبه از اراضی ملی شده یا سایر زمین‌های دولتی مربوط از طریق اجاره اقدام نماید. موقعیت و مساحت و اجاره‌بها و سایر شرایط مربوط در هر مورد به‌وسیله کارشناسان منتخب وزارت مذکور و متناسب با طرح مصوبه تعیین خواهد گردید. وزارت کشاورزی و عمران روستایی بر اجرای طرح‌های مذکور نظارت خواهد داشت و اجاره‌بهای وصولی را پس از کسر هزینه‌های کارشناسی به خزانه دولت واریز خواهد کرد.

ماده ۳۲ - اراضی مورد احتیاج وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و مؤسسات خیریه و عام‌المنفعه و همچنین اراضی مورد نیاز برای مصارف غیر کشاورزی، براساس طرح‌های مصوبه سازمان‌های مربوط به‌وسیله وزارت کشاورزی و عمران روستایی بررسی و از زمین‌های ملی شده و دولتی اختصاص و با شرایط متناسب با طرح رأساً توسط وزارت مذکور واگذار خواهد شد.

تبصره ۱ - از تاریخ تصویب این قانون، عرصه و اعیانی کارگاه‌های صنعتی و تولیدی که به بهره‌برداری رسیده و پروانه بهره‌برداری آن از طرف وزارتخانه مربوط صادر گردیده در صورت تمایل صاحب کارگاه، زمین واگذار شده به‌صورت اجاره‌ای به طور قطعی با قیمت روز واگذار می‌گردد.

تبصره ۲ - همه ساله درآمد وصولی از فروش این‌گونه اراضی نزد خزانه‌داری کل واریز خواهد شد و از محل اعتبار ردیف خاصی که به همین منظور در قانون بودجه کل کشور پیش‌بینی می‌شود هر ساله تا سقف سه میلیارد ریال در اختیار وزارت کشاورزی قرار خواهد گرفت تا منحصراً جهت تأمین هزینه‌های مربوط به امور زیربنایی اراضی از قبیل زهکشی و تسطیح به مصرف برساند.